

Vesa Kallio kesk ym.

Kirjallinen kysymys itäisen Suomen tuulivoimasta

Eduskunnan puhemiehelle

Itäinen Suomi uhkaa jäädä ja on jo jäänyt elinvoimakehityksessä muuta Suomea jälkeen. Samalla kun uusiutuvan energian ja sen edellyttämien sekä mahdollistamien energiaverkkojen merkitys taloudelliselle kehitykselle korostuvat, on itäisessä Suomessa valtatie 5 itäpuolella vain noin 4 % maamme tuulivoimasta. Suuria tuulivoimahankkeita on kaavoituskynnyksen takana, kun kunnilla ei ole mahdollisuutta käynnistää kaavoitusta ennen kuin hankkeille saadaan Puolustusvoimien hyväksyntä kompensaation tai muiden ratkaisujen kautta.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen aikana tuulivoiman ja aluevalvonnan yhteensovittaminen saatiin hyvään vauhtiin. Työ- ja elinkeinoministeri Mika Lintilän toimeksiannosta laadittu kenraali evp. Arto Rädyn raportti herätti itäisen Suomen maakunnissa toiveita, että alueen tuulivoimatyhjiöön saadaan ratkaisu, mikä samalla tukee tärkeää aluevalvonnan kehittämistä. Tämän raportin ydinkohdat kirjattiin myös Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö sekä puolustusministeriö julkistivat kesäkuussa 2024 raportin itäisen Suomen tuulivoimakysymyksestä. Julkisuudessa talvella 2025 olleiden tietojen perusteella aktiivinen vetovastuu näyttää siirtyneen puolustusministeriöön ja puolustusministerille. Puolustusministeri on myös mediassa, mm. Etelä-Saimaa-lehdessä, lausunut alkuvuodesta 2025 rohkaisevia lausuntoja hankkeen etenemisestä ilmaisemalla mm. että "Tämä pitää juosta kasaan kevään tai viimeistään loppuvuoden aikana. Selvitämme, mitä tämä maksaisi ja miten kaavoitus onnistuu".

Asian nopealle etenemiselle pitäisi vuosikausien valmistelutyön jälkeen olla hyvät edellytykset. Tuulivoimarakentamista ajavat tahot kunnista hankekehittäjiin ovat kuulleet puolustushallinnolta, että hanketoimijoiden ehdottamat alueet näyttävät sopivilta tuulivoimakompensaatiotarkoitukseen ja että tarvittava osaaminen ja valmiudet ratkaisun valmisteluun on puolustushallinnolla olemassa.

Konkreettista edistymistä asian suhteen ei kuitenkaan näytä tapahtuneen, vaikka elämme jo ministerin itsensä aikatauluttamaa loppuvuotta ja lähestymme samalla hallituksen toimikauden loppusuoraa. Koko itäinen Suomi odottaa valtioneuvostolta ratkaisuja, koska aluetta ei voi jättää uusiutuvan energian ja kehittyvien energiaverkkoyhteyksien suomien mahdollisuuksien — kuten teollisten investointien — ulkopuolelle.

On tärkeää muistaa, että kehittyvä ja elinvoimainen Itä-Suomi on myös maanpuolustuskysymys.

Kirjallinen kysymys KK 383/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä toimenpiteillä hallitus vauhdittaa itäisen Suomen tuulivoimakehittämistä, ja

millä konkreettisilla toimenpiteillä puolustusministeriö ohjaa puolustushallintoa tekemään tuulivoimakompensaation edistämistä edellyttävät toimenpiteet?

Helsingissä 11.11.2025

Vesa Kallio kesk

Mika Riipi kesk

Hanna Kosonen kesk

Tuomas Kettunen kesk

Mauri Kontu kesk

Timo Mehtälä kesk